

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoE/63/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512211128
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3512211128.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v exekučnej veci oprávneného D., zastúpeného W. proti povinnému C., pre vymoženie 196 eur s príslušenstvom, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 5Er/1114/2012-23 zo dňa 11. marca 2016, takto

rozhodol:

Návrhy oprávneného na prerušenie konania **z a m i e t a .**

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. V odôvodnení uviedol, že oprávnený spísal zápisnične dňa 02.08.2012 na exekútorskom úrade návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymoženie sumy 196 eur s príslušenstvom. Ako exekučný titul pripojil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 07806/11, vydaný dňa 11.10.2011 v Bratislave. Súd poverením č. 5304*042038 zo dňa 22.05.2014 poveril súdneho exekútora C.. A. L., so sídlom Exekútorského úradu v R., Q. XX vykonaním exekúcie. Dňa 04.04.2014 vyzval súd právneho zástupcu oprávneného na predloženie rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi oprávneným a povinným, ktorá je záväzná pre zmluvné strany zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, uzavretej dňa 14.09.2010 medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom. Dňa 20.05.2014 bola súdu doručená predmetná rozhodcovská zmluva zo dňa 14.09.2010. Súd prvej inštancie dôvodil poukazom na ust. § 1 ods. 1 až 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, §44 ods. 1, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 57 ods. 1 písm. g), § 58 ods. 1 Exekučného poriadku. Súd prvej inštancie zistil, že existujú dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná, nakoľko exekučný titul, ktorý má byť podkladom pre exekúciu, bol vydaný rozhodcom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a.s., ktorý si „dohodil“ zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve, záväznej pre zmluvné strany Zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinným dňa 14.09.2010, ktorú súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahuje právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, a keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, aj všeobecná právna úprava spotrebiteľských zmlúv uvedená v ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Rozhodcovská zmluva v tomto prípade nebola individuálne dojednaná, jedná sa o vyplnené tlačivo, vopred pripravené oprávneným, bez možnosti jej zmeny, či úpravy. Rozhodcovská zmluva síce obsahuje vyhlásenie dlžníka, že uzatvorením tejto zmluvy súhlasí a vyhlasuje, že bol pred jej uzavretím osobitne poučený o dôsledkoch jej uzavretia, no po preštudovaní rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že sa jedná o predtlačené formulárové znenie napísané malým písmom, ktoré dlžník (povinný) zrejme nemohol odmietnuť, keďže rozhodcovská zmluva a zmluva o úvere boli uzatvorené v jeden deň. Len veľmi ťažko pritom možno predpokladať, že si dlžník bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú

nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou a je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, že exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil.

2. Proti uvedenému uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený a navrhol jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie zdôvodnil tým, že súd prvej inštancie rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.), v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. e) O.s.p. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. d) (pravdepodobne mal odvolateľ na mysli písm. f) - pozn. odvolacieho súdu) sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v zmysle § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p. konanie malo inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní oprávnený citoval časť rozsudku Súdneho dvora EÚ, sp. zn. C-472/11 zo dňa 21.02.2013 vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai, Viktória Csipai, na základe ktorého tvrdil, že exekučný súd nezohľadnil pri aplikácii smernice 93/13/EHS svoju povinnosť upozorniť účastníkov exekučného konania na neprijateľnú podmienku a dať im možnosť vyjadriť sa k nej. Tvrdil, že exekučný súd neumožnil účastníkovi exekučného konania viesť kontradiktórne konanie a exekučné konanie je tak poznačené závažnými procesnými nedostatkami. Ďalej bol oprávnený toho názoru, že z výkladu čl. 3 ods. 1 smernice 93/13/ES vyplýva, že exekučný súd nemôže vylúčiť aplikáciu dotknutej podmienky, ak spotrebiteľ po tom, čo je súdom upozornený, nemá zámer dovoliť sa nekalého a nezáväzného charakteru podmienky. Vnútroštátny súd musí informovať spotrebiteľa a požiadať ho o uplatnenie neprijateľnosti - ide o všeobecné kritérium výkladu neprijateľnej podmienky určené Súdnym dvorom EÚ, je to súčasť koncepcie neprijateľných podmienok. Pre prípad, že by odvolací súd neakceptoval uvedenú interpretáciu, oprávnený navrhol, aby súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a predložil Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky. Ďalej zastával názor, že súd prvej inštancie sa nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou ust. § 58 ods. 1 Exekučného poriadku postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmavanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží. K revíznemu postupu došlo v situácii, keď už exekučný súd preskúmal súlad exekučného titulu so zákonom s výsledkom absolútnej nerozpornosti. Exekučný súd musí s takýmto exekučným titulom (rozhodnutím rozhodcovského súdu) nakladať rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. Exekučný súd taktiež nedisponuje právomocou rušiť, či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, alebo naprávať chyby a nedostatky exekučného titulu. Pre prípad, že by sa odvolací súd nestotožnil s touto jeho argumentáciou, oprávnený navrhol, aby súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Oprávnený uviedol, že postupom exekučného súdu došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní, zásady kontradiktórnosti súdneho konania (vrátane práva reagovať na tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré sú podkladom pre rozhodnutie súdu) a práva na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy. Súd prvej inštancie nevytýčil vo veci ústne pojednávanie, aj keď tak bol podľa zákona povinný urobiť. Exekučný súd nebol oprávnený skúmať otázku platnosti rozhodcovskej doložky, pretože mu to právny poriadok neumožňuje. Okrem toho rozhodcovská zmluva dávala obom stranám možnosť voľby rozhodujúceho orgánu, ktorá nebola len fiktívna, ale reálna, preto nemohlo ísť o neprijateľnú podmienku. Rovnako oprávnený nesúhlasí ani s právnym posúdením zmluvy o úvere ako zmluvy o spotrebnom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže oprávnený poskytuje svojim klientom peňažné prostriedky síce dočasne, avšak nie formou odloženej platby, ale formou splátok, a to na základe zmluvy o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom na tieto vzťahy sa vždy aplikujú ustanovenia Obchodného zákonníka a navyše aj účastníci si v bode 19 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dohodli, že ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Ďalej poukázal na nesprávne posúdenie neprimeranosti úrokov z omeškania, ako aj poplatkov za poskytnutie úveru a za zaslanie upomienok. Oprávnený podčiarkol, že v prípade, ak by bola exekúcia úplne zastavená, stratil by možnosť úspešného uplatnenia svojej pohľadávky pred súdom, vzhľadom na povinnosť súdu ex offo prihliadať na premlčanie. Preto má za to, že jediný spôsob, ktorým by súd mohol v takejto situácii zachovať aspoň elementárnu mieru spravodlivosti vo vzťahu k jeho nároku, je umožniť mu prinajmenšom vymoženie istiny a zákonného úroku z omeškania, a teda exekúciu zastaviť iba v časti úrokov z omeškania prevyšujúcej ich zákonnú výšku. V prípade potvrdenia napadnutého rozhodnutia by mu neboli s najväčšou pravdepodobnosťou

splatené ani poskytnuté peňažné prostriedky, čo by bolo v rozpore s dobrými mravmi, vzhľadom na to, že si svoju pohľadávku uplatnil včas. Napokon oprávnený poukázal na to, že otázku, či exekučný titul bol vydaný v súlade s právnym poriadkom, a teda, či sa predmetná exekúcia bude vykonávať v celom rozsahu alebo nie, súd už raz posudzoval a o nej už raz právoplatne rozhodol. Exekúcia bola začatá zákonným spôsobom, súd po vykonaní prieskumu exekučného titulu vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Od vydania exekučného titulu, ani od vydania poverenia na výkon exekúcie nenastali žiadne nové právne ani skutkové okolnosti, ktoré by mali viesť k zmene postoja súdu.

3. Povinný sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadril.

4. Po vydaní napadnutého rozhodnutia a po podaní odvolania oprávneným, pred predložením vecí odvolaciemu súdu, došlo k zmene procesnej právnej úpravy, keď dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.). V prechodných ustanoveniach (§ 470 ods. 1, ods. 2) CSP stanovil, že ak neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, avšak s tým, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. V zmysle tohto ustanovenia odvolací súd posudzoval včasnosť a dôvodnosť odvolania podľa ustanovení O.s.p. účinných v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie. Procesne postupoval odvolací súd už podľa procesných ustanovení CSP.

5. Krajský súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP a rozhodol tiež o návrhoch oprávneného na prerušenie konania. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

6. Pokiaľ ide o návrhy oprávneného na prerušenie exekučného konania podľa ustanovení § 109 ods. 1 písm. b) a písm. c) Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného do 30.06.2016, ktorých znenie korešponduje s ustanoveniami § 162 ods. 1 písm. b) a písm. c) CSP, odvolací súd dospel k záveru, že tieto návrhy je potrebné zamietnuť z nasledovných dôvodov:

7. Podľa § 36 ods. 5 Exekučného poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť, nemožno odpustiť zmeškanie lehôt a po skončení exekučného konania nemožno podať žalobu na obnovu exekučného konania.

8. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia exekučné konanie v zásade nemožno prerušiť, okrem prípadov, keď tak ustanoví osobitný predpis (napríklad ustanovenie § 14 ods. 5 písm. b) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov). Na druhej strane, najmä pokiaľ ide o návrh na prerušenie konania a predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ, odvolací súd si je vedomý povinnosti (vyplývajúcej z judikatúry Súdného dvora) neaplikovať také vnútroštátne procesnoprávne ustanovenia, ktoré by mu bránili v splnení povinnosti vyplývajúcej z práva EÚ predložiť prejudiciálnu otázku v prípade, ak sú naplnené predpoklady na predloženie prejudiciálnej otázky. Súd však nemá povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku vždy, keď to navrhne účastník konania, ale len vtedy, keď súd dospeje k záveru, že sú naplnené predpoklady na jej predloženie. Preto sa odvolací súd zaoberal aj vecnou stránkou návrhov oprávneného na prerušenie konania.

9. Pokiaľ ide o návrh na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ, východiskom tejto otázky tak, ako ju formuloval oprávnený, je tvrdenie, že „sa od vnútroštátneho súdu nevyžaduje vylúčenie možnosti aplikovateľnosti niektorej neprijateľnej podmienky po tom, čo spotrebiteľ nedal najavo, že zamýšľa uplatniť jej neprijateľnosť“. Takéto tvrdenie však nemá oporu ani v európskom práve (smernici Rady 93/13/EHS) a ani v judikatúre Súdného dvora. Už vôbec neobstojí tvrdenie oprávneného, že vnútroštátny súd musí požiadať spotrebiteľa o uplatnenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V zmysle judikatúry (vrátane tej, ktorú citoval oprávnený v odvolaní - C-472/11, C-243/08) má síce súd informovať účastníkov konania, že niektorú zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú a dať im možnosť, aby sa k tomuto právnemu posúdeniu vyjadrili (oprávnený mal túto možnosť a aj ju využil v odvolaní), avšak súd nemôže čakať na „uplatnenie“ tejto neprijateľnosti spotrebiteľom. Pokiaľ

by spotrebiteľ napriek neprijateľnosti zmluvnej podmienky chcel byť touto podmienkou viazaný, musí to súdu výslovne oznámiť. Ak tak neurobí (a neurobil to ani povinný v preskúmvanej veci), súd musí ex offa vylúčiť aplikáciu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Tento výklad nespochybňuje žiadna norma európskeho práva, ani rozhodnutie Súdneho dvora EÚ (acte clair), preto odvolací súd nepovažoval za potrebné obracať sa na Súdny dvor, tak ako navrhoval oprávnený.

10. Okrem toho oprávnený v odôvodnení odvolania uviedol, že na Súdny dvor EÚ sa mal obrátiť exekučný súd aj „vo veci výkladu čl. 3 ods. 1 smernice 93/13/EHS v tom zmysle, či rozhodcovská doložka, podľa ktorej musí spotrebiteľ riešiť spory s dodávateľom, ak tak navrhne dodávateľ, v rozhodcovskom konaní, je podľa § 53 ods. 1 a ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou“. Aj keď to oprávnený neformuloval výslovne ako návrh, aby sa na Súdny dvor obrátil odvolací súd, považuje odvolací súd za potrebné k tomu uviesť, že takto formulovaná otázka je otázkou výkladu, resp. aplikácie vnútroštátneho práva (či je nejaká zmluvná podmienka neprijateľná podľa príslušného ustanovenia Občianskeho zákonníka), na ktorú Súdny dvor nemá právomoc odpovedať. Aj keby sa z tejto otázky vypustil odkaz na Občiansky zákonník, bola by to otázka posúdenia konkrétnej zmluvnej podmienky v konkrétnom prípade, pričom Súdny dvor EÚ už v obdobných veciach, v ktorých účastníkom vo vnútroštátnom konaní bol i oprávnený, judikoval, že Súdny dvor môže v rámci právomoci zverenej mu čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ vykladať len všeobecné kritériá používané normotvorcom Únie na definovanie pojmu nekalá, resp. neprijateľná podmienka, nemôže sa však vyjadriť k uplatňovaniu týchto všeobecných kritérií na osobitnú podmienku, ktorá musí byť skúmaná v závislosti od okolností konkrétneho prípadu. Je úlohou vnútroštátneho súdu určiť, či sa má zmluvná podmienka v konkrétnej veci považovať za neprijateľnú, vzhľadom na všetky okolnosti týkajúce sa uzavretia zmluvy. V prípade kladnej odpovede je potom úlohou vnútroštátneho súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva s cieľom ubezpečiť sa, že spotrebiteľ nie je touto podmienkou viazaný (uznesenie Súdneho dvora EÚ zo dňa 16.11.2010 vo veci C-76/10, rozsudok zo dňa 01.04.2004 vo veci C-237/02). Súdny dvor EÚ tak nie je oprávnený aplikovať právne predpisy Únie na konkrétny prípad (rozsudok zo dňa 06.10.2005 vo veci C-291/03). Posúdenie neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky, ktorú oprávnený používa vo formulárových zmluvách, spadá výlučne do pôsobnosti vnútroštátnych súdov.

11. Pokiaľ ide o návrh na iniciovanie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky o súlade § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s Ústavou Slovenskej republiky, aj tu platí, že prerušiť konanie možno len vtedy, ak k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, dospel konajúci súd a nie účastník konania (R 106/1998). K takému záveru však odvolací súd nedospel. Odvolací súd nepovažuje za sporné, že exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť, či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, alebo naprávať chyby a nedostatky exekučného titulu. V tomto prípade však exekučný súd ani nemenil, ani nerušil a ani nenaprával exekučný titul, iba preskúmal, či bol exekučný titul vydaný orgánom, ktorý bol na jeho vydanie oprávnený, teda, či bola rozhodcovská zmluva v súlade so zákonom, pričom ak je rozhodcovská zmluva absolútne neplatná, jej absolútna neplatnosť nastáva priamo zo zákona a na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu. Tento právny názor vychádza z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (naposledy uznesenie, sp. zn. 3 Cdo 1303/2015), ktorá prešla aj kontrolou Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie IV. ÚS 55/2011-19).

12. Vzhľadom na uvedené odvolací súd návrhy oprávneného na prerušenie exekúcie vznesené v podanom odvolaní zamietol.

13. Pokiaľ ide o odvolanie oprávneného proti uzneseniu súdu prvej inštancie o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o zastavení exekúcie, odvolací súd preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní oprávneným vznesené a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, keď súd prvej inštancie správne ustálil skutkový stav veci, ktorý aj správne právne posúdil, pričom nariadenie pojednávania nebolo potrebné a nevyhnutné na objasnenie veci (§ 58 ods. 2 vtedy účinného Exekučného poriadku).

14. Podľa §243d ods. 1 Exekučného poriadku, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 01.01.2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť

poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

15. Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku sa na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 01.01.2015, použijú predpisy účinné do 31.12.2014.

16. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase vydania rozhodcovského rozsudku, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

17. Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

18. Podľa § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Pokiaľ je exekučným titulom rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe riadne uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Touto otázkou je súd oprávnený a povinný sa zaoberať v každom štádiu exekučného konania, teda aj keď už bolo vydané poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli, alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní (§ 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní). Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní). Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná (§ 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní).

20. Aj v preskúmvanej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý skúmal, či bola medzi účastníkmi konania platne uzavretá rozhodcovská zmluva. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Exekučný súd v súlade so zákonom skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľným exekučným titulom, medziiným, či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd. Teda aj v rámci daného exekučného konania bol všeobecný súd oprávnený skúmať exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky.

21. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.03.2012, sp. zn. 6 Cdo 1/2012).

22. Aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať existenciu a platnosť rozhodcovskej zmluvy a prípadne aj konštatovať rozpor rozhodcovského

rozsudku so zákonom, znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.09.2012, sp. zn. 5Cdo 230/2011).

23. Za správny považuje odvolací súd právny názor súdu prvej inštancie, že predmetná zmluva o úvere, uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 14.09.2010, je zmluvou spotrebiteľskou, teda, že medzi oprávneným a povinným bol založený na jej základe spotrebiteľský vzťah. V danej veci je nepochybné, že povinný je a aj v čase uzavretia zmluvy bol spotrebiteľom, napriek ustanoveniu v zmluve, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne, spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je zamestnanie, či povolanie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto zamestnaním, povolaním, či predmetom činnosti odberateľa uzavretie príslušnej zmluvy má. Oprávnený (ako veriteľ) nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali nespotebiteľský charakter zmluvy. S poukazom na interpretačné ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t. j. že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na oprávnenom (ako veriteľovi). Vzhľadom na uvedené odvolací súd uzavrel, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je irelevantná právna forma zmluvy.

24. Odvolací súd tiež súhlasí so súdom prvej inštancie v tom, že v danej veci je za neprimeranú potrebné považovať rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi konania dňa 14.09.2010, t. j. v rovnaký deň ako oprávnený s povinným uzavreli zmluvu o úvere. Uvedená rozhodcovská zmluva bola uzavretá vo formulárovej podobe, ktorú predkladal oprávnený povinnému, nebola individuálne dojednaná, jej obsah povinný ani nemohol ovplyvniť. Veriteľ mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý sám určil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. V súlade s ustanoveniami rozhodcovskej zmluvy spočíval výber rozhodcovského súdu na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdného dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (naposledy uznesenie z 24.04.2017, sp. zn. 3Cdo 1303/2015). Rozhodcovská zmluva od spotrebiteľa fakticky vyžaduje, aby sa podriadil výlučne rozhodcovskému konaniu. Na neprijateľnom charaktere tejto zmluvnej podmienky nič nemení ani to, že umožňuje voľbu medzi právomocou rozhodcovského a všeobecného súdu, nakoľko táto voľba prislúcha iba žalujúcemu a nie je možné ju následne zmeniť. S prihliadnutím na povahu daného právneho vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom je takáto „voľba“ právomoci iba formálna, iluzórna a zodpovedá len záujmom dodávateľa. Rozhodcovskú zmluvu preto odvolací súd vyhodnotil, zhodne so súdom prvej inštancie, ako neprijateľnú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v rozhodnom období.

25. Rozhodcovský rozsudok, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je nulitným právnym aktom a nemožno ho považovať za spôsobilý exekučný titul podľa ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Na základe takéhoto rozhodcovského rozsudku nemožno vykonať exekúciu ani čiastočne (vo vzťahu k istine a zákonným úrokom z omeškania), ako to navrhoval oprávnený v odvolaní. Odvolací súd preto uzatvára, že súd prvej inštancie správne právne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nespôsobilý byť exekučným titulom a správne exekúciu zastavil.

26. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Pokiaľ oprávnený má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zabránilo vymožitelnosti jeho pohľadávky, odvolací súd zdôrazňuje, že to bol oprávnený, kto formuloval ustanovenia rozhodcovskej zmluvy a kto sa na základe takejto rozhodcovskej zmluvy obrátil so žalobou na rozhodcovský súd. Oprávnenému nič nebránilo uplatniť si svoje zmluvné nároky v riadnom súdnom konaní, v ktorom by

bola zabezpečená rovnosť účastníkov i z pohľadu riadnej aplikácie ustanovení spotrebiteľského práva, a v ktorom by bol vydaný spôsobilý exekučný titul.

27. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).